

POLITIET

REDEGJØRELSE TIL JD FRA NORDRE BUSKERUD.

unntatt Offenlighet, jf. Offl §. 14

Dato: 021111

Viser til disposisjon av 21.10.11 kl 07.00, og de enkelte deler/ underpunkter:

3. Hoveddel

DEL II

3.18 Hendelsen i sanntid på Utøya

3.18.1 Bruk av mannskaper

Nordre Buskerud fikk den første telefonen om hendelsen på Utøya inn til sin operasjonssentral via AMK kl 17.25.

De hadde da en bemanning på Hønefoss politistasjon med 5 tjenestemenn/ kvinner. Alle disse befant seg på politihuset i Hønefoss, naturlig nok med fokus på hendelsen/ bomben som hadde gått av i Oslo.

I tillegg hadde politidistriktet 5 tjenestemenn/ kvinner på jobb ellers i distriktet, men da med lengre avstand til Utøya.

Varslinger ble foretatt fra operasjonssentralen, slik at man i løpet av kort tid fikk flere mannskaper på plass.

Dette var både mannskap som hadde vært på jobb på dagen og som befant seg på eller i nærheten av politihuset, samt mannskap som var hjemme og disponible.

(I løpet av kveld/ natt var totalt ca. 60 tjenestemenn/ kvinner fra Nordre Buskerud på jobb)

Mannskapene ble tildelt oppgaver etter behov og kompetanse.

Nordre Buskerud fikk i tillegg bistand fra nabolag distrikter i fasen frem til pågripelsen og i tiden etter.

Oslo bistod med beredskapstroppen, Asker og Bærum sendte en patrulje med 2 tjenestemenn hvorav en var hundefører.

Søndre Buskerud sendte 8 tjenestemenn hvorav 5 var UEH-mannskaper og en var hundefører.

Etter hvert fikk Nordre Buskerud veldig god bistand fra mange politidistrikt og særorgan.

3.18.2 Bruk av båt – støtte – politiets rekvisisjonsmulighet.

Man forstod med en gang at dette ville bli en operasjon som stilte krav til behov for båter. Nordre Buskerud hadde en egen båt som var tilgjengelig og som var lagret på henger på politihuset i Hønefoss. Denne båten ble benyttet.

Operasjonssentralen i Nordre Buskerud forsøkte å ringe 110 sentralen til brannvesenet flere ganger i initialfasen for å be om bistand fra båt som står lagret på brannstasjonen i Hønefoss. Det ble i første omgang ikke oppnådd kontakt, trolig på grunn av stor pågang på telefon.

Nordre Buskerud sin operasjonssentral fikk kontakt med 110 sentralen med bekreftelse om at båt var varslet kl 1802 og oppmøtested ble da avtalt til Storøya.

Nordre Buskerud har god erfaring med redningsaksjoner og har rutiner for å bruke frivillige organisasjoner, herunder oppsynsmenn med tilgang til båt. Disse ble varslet og bistod med det som var tilgjengelig av båter.

I tillegg til dette er det jo kjent hvilken stor innsats som etter hvert ble lagt ned av andre frivillige/ privatpersoner som var tilstede i området. Politiet rekvirerte/ benyttet også deres båter ved behov.

3.18.3 Bruk av annen støtte – frivillige.

I en tidlig fase var det flere privatpersoner som på eget initiativ bistod med å ta imot personer på landsiden av øya, samt plukke folk opp av vannet.

Brann, helse samt frivillige organisasjoner var raskt i gang med å gjøre en jobb på landsiden, men ble ikke satt i innsats på øya før gjerningsmannen var pågrepet.

I perioden etter pågripelsen var det et stort behov for bistand av politi/ helse/ hjelpemannskaper på øya.

Politiet ledet da redningsarbeidet, og både mannskap fra de andre nødetatene, frivillige organisasjoner og private ble sikret så godt det lot seg gjøre i den fasen.

Et legeteam kom tidlig ut på øya, og disse ble fysisk sikret av bevæpnet politi mens de jobbet.

3.18.4 Pågripelsen.

Gjerningsmannen ble pågrepet på øya av mannskaper fra Nordre Buskerud og Beredskapstroppen.

Nordre Buskerud planla å aksjonere med egne mannskaper, men siden Beredskapstroppen ankom på et tidlig tidspunkt, ble dette et samarbeid.

Både mannskapene fra Nordre Buskerud og fra Beredskapstroppen stod klare på landsiden da båttransporten ankom Storøya.

Politiet hadde i den første hektiske fasen ikke tilgang til andre båter enn sin egen.

I området hvor politiet hadde sin oppmøteplass lå det mange båter til kai, flere av disse ble forsøkt ”tyvkoblet”, men båtene var godt sikret av sine eiere. Det lyktes derfor ikke politiet i å benytte disse båtene. Der i mot beordret politiet to båter, som ble anropt fra kaia på Liagård, om å reise mot Storøya for å bistå Beredskapstroppen med transport. Det var disse båtene man lastet over til fra politiets egen båt.

Da politiet ankom øya ble gjerningsmannen raskt lokalisert.

Mannskap fra bl. a Nordre Buskerud pd meldt kort tid etter pågripelsen at gjerningsmannen hadde opplyst om to celler til som skulle slå til om ikke lenge.

På bakgrunn av dette ringte OPS inn en anmodning til Kripos om riksalarm kl 18:43.

Gjerningsmannen ble etterhvert transportert til land og deretter til politihuset i Oslo.

3.18.5 Meldinger fra gjerningsmannen om overgivelse.

Gjerningsmannen har selv via sin forsvarer oppgitt å ha forsøkt og ringe politiet ved flere anledninger.

Det er kjent at han har kommet gjennom på politiets nødnummer 112 – to ganger.

Den ene samtalen ble mottatt på operasjonssentralen i Nordre Buskerud og den andre på operasjonssentralen i Søndre Buskerud.

Begge samtalene ble ringt inn fra telefoner som ikke tilhørte gjerningsmannen.

Samtalen til Nordre ble brutt av gjerningsmannen etter ca. 30 sekunder – da det ble forsøkt å ringe tilbake ble det ikke oppnådd kontakt.

Samtalen til Søndre varte i ca. 1 minutt og 30 sekunder, men ble også her etter hvert brutt, og politiet fikk ikke registrert noe tlf nr det ble ringt fra.

Det ble fra politiets side forsøkt å innhente så mange opplysninger som mulig fra gjerningsmannen, men lite tydet på at han hadde til hensikt og overgi seg på de tidspunktene han ringte.

Dette understøttes av at man i nødsamtaler umiddelbart etter første anmodning fra gjerningsmannen om å overgi seg, hører en hurtig skuddtakt. Den andre anmodningen om å overgi seg ble ringt inn kort tid før pågripelsen.

3.20 Operasjonssentralen/ nødsentral/ nødnett.

Nordre Buskerud har sin operasjonssentral på politihuset i Hønefoss. Denne var ved hendelsens oppstart bemannet med en operasjonsleder.

Nordre Buskerud har ikke fått installert det nye nødnettet, og opererte således med det gamle analoge sambandet og også de gamle styringspanelene på operasjonssentralen.

Det er ikke mulig og kommuniserer med det nye nødnettet fra sentralen i Nordre Buskerud. Flere av de politidistriktene som bistod, Oslo/ Asker og Bærum/ Søndre Buskerud samt helse, benyttet det nye nødnettet. Dette vanskeliggjorde kommunikasjonen fra operasjonssentralen til mannskapene fra disse distriktene.

Videre utbygging av et landsdekkende nødnett ble besluttet før 22.7, og Nordre Buskerud var allerede i gang med planlegging av nytt nett før hendelsen.

Det analoge sambandet og kommunikasjonen mellom operasjonssentralen og egne mannskaper fungerte ikke optimalt. I området som hendelsen skjedde er det til dels dårlig sambandsdekning, og det ble til tider ikke oppnådd kontakt mellom mannskapene eller mellom operasjonssentralen og mannskape.

Trafikken på sambandet var ekstremt stor, og kapasiteten med å motta og bearbeide informasjonen/ opplysningene ble en utfordring.

Det samme gjaldt den enorme pågangen på telefon. Kapasiteten med mottak kombinert med gammelt utstyr gjorde at man ikke fikk prioritert de viktigste telefonene først.

Nødnummeret – 112 som går til operasjonssentralen i Nordre Buskerud bestod av 2 linjer inn til sentralen.

I praksis vil det si at man kunne motta 2 nødsamtaler samtidig, den tredje som ringte fikk opptatt og kom ikke gjennom.

Nytt nødnett vil trolig bli en stor forbedringsfaktor her.

3.21 Transportstøtte og valg ved utrykning til Utøya.

Nordre Buskerud benyttet egne kjøretøyer for å ta seg til landsiden av Utøya.

Egen bil ble også benyttet til å transportere båten.

3.22 Valg av trase for båt til Utøya.

Som tidligere nevnt hadde Nordre Buskerud en egen båt som befant seg på henger på politihuset i Hønefoss.

Denne båten er en Zodiac, registrert for 10 personer og utstyrt med en 75 hk motor. Båten gjør en hastighet på 35 knop med 2 personer om bord.

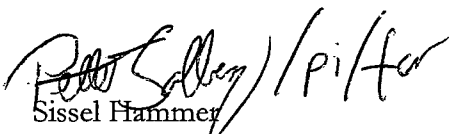
En tjenestemann, godkjent og erfaren som båtfører, ble tidlig utpekt til å transportere båten, sette denne på vannet, samt være båtfører.

Hendelsen skjedde en fredag ettermiddag, med til dels meget stor trafikk på E16 forbi Hønefoss, som er veien fra politihuset til Utøya.

Området/ veinettet på landsiden av Utøya var preget av omkjøring, mye veiarbeid og fare for å ikke komme frem med bil/henger.

Valg av utsettingssted ble gjort med bakgrunn i dette, samt at stedet som ble valgt var godt kjent av båtføreren og er et sted brukt flere ganger av politiet i forbindelse med øvelser.

Vurderingen innebar at man ville bruke kortere tid til vanns enn i tett trafikk med få eller ingen muligheter til å ta seg raskt frem.

Sissel Hammer
Politimester